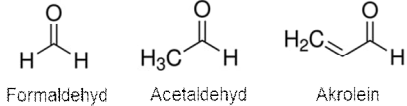

Aldehyder i luft

Exponering	<p>Aldehyder är föreningar som kan finnas i luften och som ofta är mycket irriterande och skadliga för luftvägarna. Föreningarna har en stor användning inom industrin och kan även frigöras vid nedbrytning av olika material. Tre exempel på luftvägsirriterande aldehyder ses till höger. Aldehyder kan också vara ett stort problem i inomhusmiljö och ha betydelse för symptomen vid så kallad "byggnadsrelaterad ohälsa". En genomgång av olika aldehyders hälsoeffekter fås i denna översikt.</p>	 <p>Formaldehyd Acetaldehyd Akrolein</p>
Provtagning	<p>Vid provtagning används en provtagare av typen "Waters Sep-Pac XPosure Aldehyde sampler". Se provtagarens "Care and use Manual". Innan provtagningen påbörjas lossas propparna i provtagaren båda ändar och provtagaren ansluts sedan via en slang till en provtagningspump. Starta pumpen och låt den suga luft med ett flöde av 1,5 l/minut under 15 minuter (för korttidsvärde). Om låga halter förväntas kan provtagningen pågå under en längre tid. För långtidsvärde samlas luft med ett flöde på 0,1 l/minut under 8 timmar. Kontrollera flödet med en flödesmätare innan provtagningen påbörjas. Provtagningsmaterial i form av provtagare och slang rekvideras kostnadsfritt från Arbets- och miljömedicin i Linköping. Om pumpar behöver hyras kontaktas laboratoriet. Pris för hyra av pump finns i prislistan.</p>	
Förvaring och sändning	<p>På analysbeställningen antecknas nummer på provtagaren och den plats där provet tagits samt provtagningstiden i minuter. Efter provtagningen försluts provtagarens båda ändar med de tidigare borttagna propparna och provtagaren läggs sedan i den lufttät specialpåse i vilken den kom. Påsen stoppas sedan i ett vadderat kuvert eller mindre låda och sänds till laboratoriet.</p>	
Analysbeställning	<p>Analysbeställning finns som ett pdf-dokument och kan skrivas ut från laboratoriets hemsida. Skicka analysbeställningen tillsammans med proven.</p>	
Analyserade aldehyder	<p>De aldehyder som analyseras är; formaldehyd, acetaldehyd, akrolein, propionaldehyd, krotonaldehyd, buturaldehyd, benzaldehyd, isovaleraldehyd och valeraldehyd.</p>	
Gränsvärden	<p>Arbetsmiljöverkets nivågränsvärde för formaldehyd är 0,37 mg/m³, acetaldehyd 45 mg/m³ och akrolein 0,05 mg/m³ (se gränsvärdeslistan AFS 2018:1).</p>	
Metodik	<p>Om aldehyder finns i den luft som passerar provtagaren kommer de att reagera med och binda till föreningen DNFH (dinitrofenylhydrazin) som sitter på partiklar i provtagaren. På laboratoriet används lösningsmedel för att lossa de komplex av i aldehyd-DNFH som finns i provtagaren och proven analyseras sedan med hjälp av vätskekromatografi och masspektrometrisk detektor.</p>	
Analyskostnad	<p>Se prislista</p>	
Information	<p>Tfn 010-103 44 10; Per Leanderson</p>	

Senast uppdaterad; 200304/PL